

Setembre-Desembre del 2023

Butlletí informatiu 522

Inclou Separata 243, “Valentí Vilà i Aliguer, terrassenc, escolapi, cal·lígraf i pintor”, i la Memòria del 2022.

Editorial

M'adreço de nou a vosaltres mitjançant aquest butlletí després de renovar la Junta i seguir al capdavant de l'entitat, amb el plaer i l'orgull, juntament amb tots els companys, de treballar pel bé de la cultura, una cultura que en aquests moments es veu en risc per l'entrada de l'extrema dreta a la ciutat, a casa nostra i al país en general. Però no defallirem: la nostra llengua, la nostra llibertat, la nostra cultura i els nostres valors són el més valuós.

Després d'aquestes paraules i d'un merescut descans, tornem per a preparar les diferents activitats fins a final d'any, que són moltes, algunes ja tancades i altres en què encara estem treballant.

Un any més estarem representats a la Fira del Col·leccionisme-Replega de Monzón, a Osca, que se celebra la primera setmana de setembre, ja que els socis Antoni Antolí i Josep Alemany ens fan l'honor de ser-hi presents en nom de l'entitat.

Iniciarem les activitats de l'Associació aquest últim tram de l'any amb la inauguració de l'exposició col·lectiva de socis el proper 20 d'octubre, en què diferents socis exposaran les seves col·leccions perquè tots nosaltres en puguem gaudir fins al 10 de gener.

Estem preparant la 2a Trobada d'Intercanvi de Punts de Llibre per al dia 7 d'octubre, però no es farà al local de l'Associació, sinó a la mateixa Rambla, juntament amb la Fira Mercat de cada dissabte, i així parades i col·leccionistes tindrem un dia festiu i a la vegada obrirem l'activitat a la ciutat a tothom que hi vulgui participar. Totes les nostres activitats són obertes, però així en farem més ressò.

I no podem oblidar la Trobada de Sobrets de Sucre i Sacarina, una trobada més que consolidada a l'entitat, el dia 26 de novembre. En aquest cas estem treballant amb l'Ajuntament per presentar una nova sèrie dedicada als cartells de Festa Major de Terrassa.

També estem preparant unes xerrades i, per tancar l'últim mes de l'any i encarar el Nadal, tindrem la llumineta i la rifa de Nadal -de la qual disposarem tant de butlletes com de dècims-, la inauguració del Pessebre i la cantada el dia 15 de desembre, tot acompanyat d'un deliciós pica-pica, bon cava i torrons.

Estarem encantats de la vostra participació en totes elles, ja que la Junta hi posa tot el seu amor, entusiasme i treball perquè volem fer créixer l'ASSOCIACIÓ DE COL·LECCIONISTES DE TERRASSA i, com diu el seu nom, a tota la nostra ciutat Terrassa i obrint horitzons cap a Catalunya.

Salut!!!

Esther Nosàs
Presidenta

Amb la col·laboració de:

www.colleccionistesgrupterrassa.wordpress.com

Notícies de dins

Àlbum de fotografies

L'exposició "Documents i objectes de la Segona Guerra Mundial"

Col·lecció de David Millán

La vam inaugurar el 12 de maig i a la nova "sala" i seu de l'Associació que el Centre Cultural ens ha atorgat. La inauguració va ser molt concorreguda i s'ha pogut visitar fins al 26 de juliol tots els dimecres i divendres de 6 a 8 de la tarda, i també a hores convingudes. El mateix David Millán ens va obsequiar amb una bona xerrada introductòria a l'Exposició i a la Guerra. El Diari de Terrassa se'n va fer ressò amb fotografies incloses que els agraïm. El dia 26, a l'Aula Magna, vam oferir la projecció de l'audiovisual *Jinetes del Tiempo*. Entre guerres, ideada i realitzada per Félix Sonríca, amb la banda sonora de *Jinetes del Tiempo*.

Darrer intercanvi de sucres i sacarines

Edició de la 13a sèrie de sobrets de sucre

Correspon als cartells de Carnestoltes dels anys 2003 al 2014, que podeu adquirir a Secretaria al preu de 2,50 euros. La col·lecció es va presentar en ocasió de la Trobada d'Intercanvi el dia 8 de març.

El nombrós públic assistent no va caber a la "sala"

Berenar anual de socis al bar de la plaça Ricard Camí

La 1a Trobada d'Intercanvi de Plaques de Cava

La vam celebrar el dia 29 d'abril, de 9 a 14 hores, davant del MNACTEC, organitzada conjuntament amb TecaVins, la botiga especialitzada, i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Terrassa i Ca n'Aurell Comerç. La placa de l'Associació és a disposició dels socis que no la tinguin, a Secretaria, i la de la trobada es pot adquirir amb l'ampolla de cava Blancher a TecaVins.

La Col·lectiva

Enguany començarem el curs amb l'Exposició Col·lectiva. Un grup de socis s'han ofert a ensenyar part dels seus tresors a la nostra seu i espai adjacent. Tindrem *capses de llumins* (M. Elena Garcia), *clauers* (Domènec Aunós), *convertidors d'euro i pins de Terrassa* (Miquel Romagosa), *encenedors* (Amador Magdaleno), *esqueles de personatges terrassencs* (Rafel Comes), *estampes de 1a Comunió* (Miquel Domingo), *exlibris* (Francesc Comellas), *imans de nevera* (Joana Egea), *medalles de Subirachs, F. Marés, modernistes, etc. de Terrassa i Montserrat* (Claudi Olzet), *Esquitx Suplement d'El Patufet*

(Josep Ribera i Marimon +), *nines de ceràmica* (Esther Nosàs), *sotagots* (Miquel Paraira), *targetes clau d'hotels* (Antoni Antolín).

Com podeu veure, molta varietat de temes que faran una visita entretinguda i instructiva. Us esperem del 20 d'octubre al 10 de gener, en l'horari habitual.

I gràcies a tothom per la participació i col·laboració en el muntatge de la mostra.

Montserrat Anglada,
coordinadora de la Col·lectiva

L'Assemblea de socis

La vam celebrar el propassat dia 14 d'abril a les 7 de la tarda a l'Associació. A les pàgines centrals d'aquest *Butlletí* trobareu la Memòria completa, amb el Pla de treball per al 2023 i els Comptes i Pressupost que es van aprovar.

Sant Jordi i la parada institucional

Enguany, amb bon sol i molta gent amunt i avall passejant i mirant el contingut de les diferents parades, vam estar, de nou, situats al carrer Major. Estem contents d'aquesta presència institucional que ens serveix per donar-nos a conèixer i oferir els productes de col·leccionisme que hem editat al llarg dels anys, també llibres de Terrassa i de literatura i poesia catalana. En paral·lel, a la rambla d'Ègara, davant del Mnactec, es va celebrar la Fira del Llibre Vell i d'Ocasíó.

Diari de Terrassa

Per estrictes raons econòmiques ens hem donat de baixa del diari que fa anys i panys rebíem a la seu i restava durant trenta dies a disposició dels socis. Ens sap greu trencar amb aquest suport al DdT i amb aquest servei. Potser millors temps i un augment de socis significatiu ens permetrà tornar a ser-ne subscriptors.

Donació de la família de Joan Trullàs i Boada

El 13 de març ens va deixar en Joan i, tot i que no era soci, la família ens ha lliurat una col·lecció de sucres i sacarines, sotagots, pins i algunes coses més que resten a disposició dels socis a qui interessin. Joan, que al Cel ens puguem veure. Gràcies a la família per pensar en nosaltres.

Nova seu i "sala" d'exposicions per a l'Associació al Centre Cultural

També, per no poder suportar el cost del lloguer de la seu que teníem i que ens augmentaven un 60%, hem hagut d'acceptar el trasllat de la seu a un estatge poc avinent i amb la meitat de l'espai de què disposàvem, dins del Centre Cultural. A tocar tindrem un passadís on podem seguir fent, amb menys vistositat i accessibilitat, les exposicions.

Notícies de fora

Un nen de Ribes de Freser en un segell de Noruega

Coses que passen. TV3 va entrevistar una família de Ribes de Freser (Ripollès) perquè el seu fill Nil Maragall i Llodra, de 9 anys, va aparèixer en un segell d'una sèrie turística noruega. La història és senzilla. La mare li va fer una fotografia donant menjar a uns animals autòctons, la va penjar a Instagram i la van fer participar en un concurs d'on entre 13.000 imatges en van ser escollides sis.

Es retira de circulació un segell emès pel Vaticà

La Governació de l'Estat de la Ciutat del Vaticà, arran de les crítiques per fer servir la imatge d'un monument que recorda el passat colonial molt allunyat del missatge de fraternitat universal del papa Francesc, va retirar de circulació el segell postal emès amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) de Lisboa. El disseny estava inspirat en el monument als descobridors que es troba a la riba del riu Tajo a Lisboa, una obra creada l'any 1960, 500 anys després de la mort d'Enric el Navegant, per celebrar els descobriments portuguesos. Al monument, Enric el Navegant porta la tripulació a descobrir el

nou món. De la mateixa manera el disseny pretenia representar el papa Francesc a la proa d'un vaixell que guia els joves i l'Església cap al futur, per descobrir aquest canvi d'època. Els organitzadors de la JMJ han explicat que el segell creat pel servei filatèlic del Vaticà només pretenia promoure la trobada del Papa amb els joves, sense cap mena de referència al passat. La Governació vaticana ha anunciat que s'està preparant una nova emissió filatèlica commemorativa.

La febre dels cromos

Totes les generacions catalanes, des del darrer terç del segle XIX, hem tingut en algun moment o altre el nostre idil·li amb els cromos. Els tenim tan interioritzats que poques vegades ens hem preguntat per l'origen d'aquesta dèria. La influència dels cromos a les nostres vides va molt més enllà de l'etapa infantil, i això era especialment clar durant les seves primeres dècades d'esplendor. Però d'on ens ve, la febre dels cromos? Aquest llibre assumeix la pregunta i s'ofereix com a resposta. Presentem la història del cromo publicitari antic i de la revolució que va protagonitzar a Catalunya i arreu d'Europa.

«Heus aquí un llibre excel·lent. La primera cosa que cal dir d'aquesta obra és que omple un buit evident —la història de la cromolitografia a Catalunya necessitava aquesta acurada aproximació—, però a més ho fa amb profunditat i rigor, amb gran quantitat d'informació, amb intel·ligència i també —i no és menys important— amb amenitat.»

Albert Rossich

En el recorregut de *La febre dels cromos* ens adonem que darrere la democratització del cromo publicitari, i especialment de les grans marques de xocolata del país, hi havia en marxa una certa democratització del coneixement (pel didactisme de moltes col·leccions, que substituïa moltes biblioteques de famílies modestes) i una forma important d'expansió artística (il·lustradors com Apelles Mestres, Cervelló, Navarrete, Llaverías, Coll i Saletí o Labarta treballaven els cromos i eren els cromos els que els feien arribar a més cases).

Els cromos van proporcionar informació de tota mena a una societat encara profundament il·letrada. Moltes generacions va aprendre amb els cromos les regles dels incipients esports que esdevindrien cultura popular, els països i les banderes del món, la geografia local i universal, els conflictes bèl·lics. I evidentment, fixant-nos en la circulació de la informació en aquests cromos veiem com es construïa una realitat del gust dels poders de l'època.

Josep-Manuel Rafí ha dedicat anys d'investigació per oferir-nos una obra de referència que ens porta als orígens triomfals del cromo publicitari al nostre país (que va ser un referent de creativitat extraordinari) i ens ofereix **un arxiu de prop de mil cromos** representatius de les principals col·leccions històriques. Seguint l'estela de la marca de xocolata **Jaume Boix, un autèntic revulsiu català i europeu**, veiem com els cromos, senzillament, van

transformar la societat. Rafí ha estat editor durant més de trenta anys i continua vinculat professionalment al sector del llibre, i és un col·leccionista de primera, amb una col·lecció documentada amb més de 30.000 cromos que abasten des dels anys seixanta del segle XIX fins als anys seixanta del segle XX.

La febre dels cromos és, doncs, un llibre ineludible per a col·leccionistes, és un llibre que no renuncia (sense adobar-s'hi) a una certa nostàlgia, i és sobretot un llibre de recerca ambiciós, rigorós i amè sobre el patrimoni industrial i la història de la publicitat a Catalunya i Europa.

Els socis ens escriuen

El meravellós món dels discos

Per Jordi Robirosa Dejean, periodista

Tinc més d'un miler de discos. D'elapés; és a dir, de discos de 33 revolucions per minut. Ara se'n diuen vinils, que és un nom que nosaltres no havíem utilitzat mai i que s'ha acabat imposant. El que és més curiós és que aquesta mena de reproductors musicals ha acabat tornant i ha arraconat els discos compactes, que potser eren més manejables, no es deterioraven tant, però que no sonaven igual de bé i no podien mostrar les veritables obres d'art que sovint veïem en les caràtules, que freqüentment justificaven la compra d'un disc.

Jo he de dir que mai he deixat de comprar elapés. La clau és a tenir-ne una cura especial i, sobretot, canviar sovint d'agulla -ara es poden adquirir fàcilment, diferentment del que succeïa fa uns anys. Compró discos perquè m'agrada el so que se'n desprèn: és inigualable. I m'agrada agafar-ne un bon tou -per exemple els discos de Dave Brubeck Quartet o dels Kinks- i admirar-ne les portades.

Però, ai amics consocis, en tot s'aprecia l'esperit col·leccionista. Ara sovintegen les edicions commemoratives: es tracta de remasteritzacions dels elapés originals, que sovint aporten material nou i una acurada presentació. Això justifica que cada disc d'aquests voregi o superi fins i tot els 30 euros. N'hem vist moltes: *Dark side of the moon*, de Pink Floyd; *Surrealistic Pillow*, de Jefferson Airplane; *Sargent Pepper's*, dels Beatles o *Led Zeppelin I...* Tot això està molt bé, però si voleu fer-me cas: busqueu l'original. Si trieu i remeneu acabareu trobant-ne algun en bon estat a un preu raonable. És més autèntic i té el gust i el tacte que només donen les coses antigues.

Mireu, jo, quan em llevo, li faig un suc de taronja a la mestressa. Quan es lleva -jo soc més matiner- també té preparat el cafè i la lectura -els diaris del dia o les revistes que li agraden. A mi em fa el pes llegir *Le Monde*: em manté desperta la ment. I sempre, sempre, posem un disc. Avui el meravellós *Sirius* del gran Coleman Hawkins. Demà, segurament, *Pet Sounds*, dels Beach Boys. Els mòbils, pregunteu? Prohibits.

Les nostres dèries

Manel Ros Calsina entrevista **David Millán Martínez**

“Malauradament, la guerra és intrínseca a l'ésser humà”

David Millán Martínez (Terrassa, 1976) va estudiar als Salesians i, malgrat el seu interès primerenc per la Història, va optar per una formació científica: Química a la Universitat d'Educació a Distància (UNED) i diversos cicles formatius relacionats amb la Farmàcia i la Química. Col·laborador al Servei de Desenvolupament del Medicament de la Facultat de Farmàcia de Barcelona pública com a coautor diversos articles científics a escala internacional i nacional. Des de fa més de vint-i-tres anys treballa en una planta pilot de desenvolupament farmacològic d'una important empresa farmacèutica, on ha obtingut una patent com a coinventor.

A més del seu interès històric i col·leccionista per la II Guerra Mundial, és una persona amb múltiples inquietuds i interessos artístics: tècniques no estàndards de fotografia, pintura i música, entre d'altres. Ha col·laborat en diferents entitats terrassenques, a les quals ha aportat sempre una visió molt personal. D'aquí a pocs mesos, per exemple, presentarà al Centre Excursionista una exposició de fotografies obtingudes mitjançant la tècnica anomenada antotípia, basada en la utilització de materials vegetals fotosensibles.

D'on li ve el seu interès per la Història?

Des dels 14 anys, quan estudiava als Salesians, ja em van cridar l'atenció els temes d'història i, especialment, la magnitud de les guerres. Aleshores, a part dels coneixements escolars, em vaig començar a documentar a través de fascicles d'aviació, guerres, etc. També amb pel·lícules i amb l'enciclopèdia “Cultural Junior”. Des d'aleshores ja no he deixat d'ampliar la meva formació i col·lecció.

Malgrat el seu interès per la Història, com és que va optar per una formació de caire científic?

El meu germà gran va estudiar Enginyeria Química i, quan jo estudiava el BUP, em va convèncer a decantar-me per una formació “científica”, perquè tenia més sortides de feina. Realment va ser una bona decisió, perquè m'ha permès desenvolupar una activitat professional en una gran empresa farmacèutica i, simultàniament, dedicar-me a altres activitats molt variades i gratificants per a mi. La veritat és que aquestes activitats no les considero una *hobby*, sinó que són una faceta important que intento tractar amb el màxim rigor com a estudiós del tema.

Dins de les seves col·leccions, quina destacaria com a principal?

La meva col·lecció principal és la relacionada amb la II Guerra Mundial. Actualment, tinc més de 3.000 peces, sobretot, objectes petits com monedes, segells, cartes,

telegrames, diaris, revistes, fulls de mà, condecoracions, medalles, municions de recuperació, pel·lícules, llibres, documentals, etc.

Al contrari, no he volgut entrar en el món d'objectes més grans, com uniformes, perquè hi ha moltes falsificacions i material creat expressament per a pel·lícules. És un mercat poc fiable.

Quines han estat les seves fonts de subministrament?

He tingut l'oportunitat de viatjar molt per Europa i he aprofitat per fer compres directes de peces assequibles a França, els Països Baixos i Alemanya. M'interessen objectes i materials dels dos bàndols de la guerra, sense cap orientació ideològica per part meua, sinó com a estudiós de tot el conflicte. Curiosament, es troben més materials alemanys perquè al final de la guerra estaven molt mal vistos i molta gent se'n va desfer. En canvi, a França i altres països aliats, molts van quedar en possessió de les famílies com un record i orgull familiar.

També he adquirit força coses a través d'internet. Però, als mercats d'aquí, no se'n troben tantes i normalment són molt cares.

Quins museus destacaria sobre aquesta temàtica?

Els museus més espectaculars els he trobat a França i als Països Baixos, on es representen amb diorames recreacions de situacions diàries dins i fora dels

combats, així com armament i tota mena de vehicles, avions, llanxes de desembarcament, etc. Hi ha molts països que desitgen que la història no s'acabi diluint i cuiden moltíssim els museus ampliant-los sovint i fent tot un treball de recerca i de documentació, i incloent arxius amb testimonis directes, tant militars com civils. Els museus de Normandia (França) i els situats a Arhem i Nîmègen (Països Baixos) els aconsellaria com a bona representació del conflicte i dels exèrcits.

A part dels museus, ha visitat els escenaris de la guerra?

Sí, per exemple, he estat a les platges de Normandia i he visitat molts cementiris, que sempre m'impressionen, però, en canvi, he defugit el morbo dels grans camps d'extermini.

M'agradaria conèixer més la zona de les Ardenes a Bèlgica, on es van desenvolupar algunes batalles horripilants.

Com a estudiós de les guerres, pensa que hi ha el perill d'una Tercera Guerra Mundial?

La guerra és intrínseca a l'ésser humà, les persones portem els conflictes a la sang i no es pot evitar que, en algun moment, es desencadenin a gran escala per la incitació de líders irresponsables. Malauradament, penso que, tard o d'hora, es produirà una nova III Guerra Mundial, però crec que s'evitarà l'ús d'armament nuclear.

Ha pensat alguna vegada en el destí futur de la seva col·lecció?

En realitat, la "meva" col·lecció no és meva. Jo soc un estudiós que la conservo i pretenc fer-ne difusió. Considero que pertany a totes aquelles persones que al seu dia van tenir a les mans o ben a prop aquests objectes. M'agradaria que no es fragmentés ni acabés malvenuda o en un contenidor de deixalles. Tot i que, de moment, no he detectat l'interès de cap institució d'aquí, espero que es pugui conservar.

Quina valoració fa de l'exposició actual a la nostra seu?

Estic molt agraït a l'Associació de Col·leccionistes perquè és la primera entitat de Terrassa que m'ha donat l'oportunitat d'exposar una part, encara que sigui petita, de la meva col·lecció. La veritat és que han vingut força persones interessades i els mitjans de comunicació també n'han fet una bona difusió. Espero que el 26 de juliol podrem fer una bona cloenda amb la projecció de l'audiovisual *Entre las guerras* i la col·laboració musical de *Jinetes del tiempo*, que presentarà alguns temes adaptats expressament al documental.

Finalment, m'agradaria també fer una crida a d'altres entitats de col·leccionistes i museus als quals pugui interessar aquest tema per presentar tota la col·lecció o, si més no, una part a d'altres llocs.

Terrassa, juny de 2023

EXPOSICIÓ

Documents i objectes de la Segona Guerra Mundial

Col·lecció de David Millán

Exposició: del 31 de maig al 27 de juliol de 2023
A la seu de l'entitat, Rambla d'Ègara, 340
La Factoria Cultural de Terrassa
dimecres i divendres de 6 a 8 de la tarda
altres dies i hores, prèviament convingudes al tel. 609935713

Xerrada d'inauguració amb David Millán, el dia 31 de maig a les 19 h.
Acte de cloenda el dia 26 de juliol, a les 19h, a l'Aula Magna de LaFACT, amb la projecció de l'audiovisual: "Jinetes del Tiempo. Entre guerras" de Jinetes del Tiempo i David Millán.

Amb la col·laboració de

COL·LECCIONISTES DE TERRASSA

Ajuntament de Terrassa

LaFACT

El Col·leccionisme a Internet

Per Santi Rius – srcterrassa@gmail.com

Col·leccions de cases de nines

Fa uns 200 anys, les casetes en miniatura no eren considerades joguines per a infants, sinó que objectes increïblement cars que, principalment, compraven les famílies benestants com a objectes col·leccionables. Però el seu origen el podem situar al s. XVI, quan es va despertar un gran interès per les còpies a escala de residències reals en alguns països del nord d'Europa, com Holanda o Alemanya, que és on se'n va crear el primer exemplar. Va ser el duc de Baviera, Albert V de Wittelsbach, qui en va encarregar un exemplar per a la seva filla i que era una còpia a escala de la seva pròpia residència. Tot i que hi ha una referència anterior, del **1512**, en què l'Electora de Saxònia s'indica que va regalar a les seves tres filles una casa de nines per Nadal.

A Anglaterra no van arribar fins a mitjans del segle XVII. I, als Estats Units, fins a principis del XIX.

Les casetes en miniatura, al principi, eren considerades com a objectes decoratius o de col·lecció, i en cap cas eren joguines per a infants, tot i que en algun país, com Alemanya, s'utilitzaven com a jocs didàctics per ensenyar les nenes a ser excel·lents mestresses de casa.

I a Espanya les casetes en miniatura antigues es feien servir com a maquetes per representar com seria el resultat final d'una construcció i s'hi posaven mobles a escala per veure el seu espai interior.

La revolució industrial va fer més econòmiques les despeses de fabricació de les cases de nines, i així van ser més assequibles per a moltes més famílies.

Les mides també han variat des dels seus orígens. Inicialment es feien a escala 1:10, però des del segle XX es va adoptar l'escala 1:12 com a oficial.

La caseta de nines més antiga data de 1611 i representa una casa urbana de Nuremberg, que es pot veure en el Museu Nacional Germànic: www.gnm.de

Una de les cases de nines més famoses és el **Castell de les Fades de Colleen Moore**, ja que va costar mig milió de dòlars i al seu interior es pot trobar el menjador del rei Artur, el dormitori de la Bella Dorment o el jardí màgic d'Aladí, en què hi ha un rossinyol que canta. També hi ha un canelobre de diamants i una banyera d'argent, i les seves parets van ser decorades pel mateix Walt Disney. Avui s'exhibeix en el Museu de la Ciència i la Indústria de Chicago.

I què millor que començar la nostra ruta visitant el web de <https://www.tiendadecasitas.com/>. Després podem continuar visitant <https://casadelasmunecas.com/> i <https://casadejuguete.com/munecas>

Un web interessant amb un bon llistat d'artesans miniaturistes és: <https://www.assarmicat.com/els-nostres-artesans-nuestros-artesanos/>

També és recomanable la visita a https://www.etsy.com/es/market/lundby_dollhouse i la del museu <https://www.dollhousemuseums.com/>

I us recomano la lectura d'aquests articles: <https://www.andalucia.com/cities/malaga/museums/dolls-house.htm> i <https://www.mfa.org/article/2021/dolls-house>

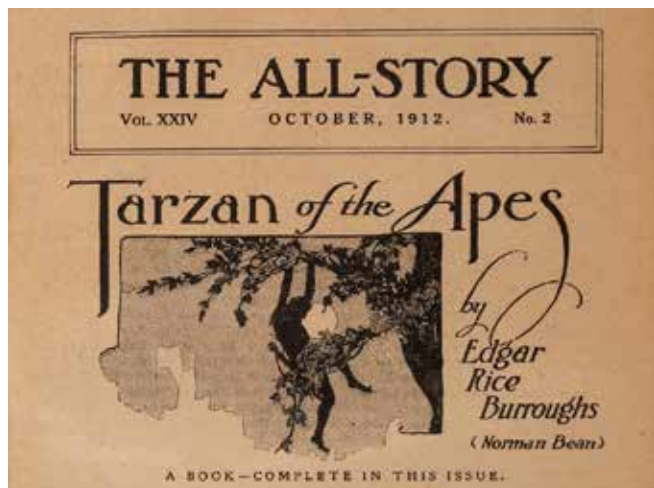
I per si voleu visitar museus, us recomano: <https://www.thedollhousemuseum.com/>, <https://www.rijksmuseum.nl/en/rijksstudio/works-of-art/dolls-houses>. També el museu: <https://www.visitgranbury.com/listing/granbury-doll-house-museum/6132/> i el de <https://kidsinthecity.pl/listing/dollhouse-museum-warsaw/>

Per saber-ne més

Per Santi Palos

Un tomb per la selva del col·leccionisme de Tarzan (1)

Potser perquè el canvi climàtic i la catàstrofe mediambiental en què anem endinsant-nos fa surar la nostàlgia de la natura "d'abans", esplendorosa, encara verge i salvatge, amb els seus recursos per explotar, i la necessitat de reconnectar-nos-hi, o la hiperconnectivitat i la coneixença instantània d'allò que passa al món (un món cada vegada més difícil d'interpretar i impredecible), la de l'Àfrica que conservava bona part del seu misteri i tota la fauna, o per alguna altra enyorança menys confessable o més inconscient, però el cert és que l'interès per Tarzan (i el seu col·leccionisme) ha reviscolat. Cal dir que aquest fill de nobles britànics abandonat a les selves africanes, adoptat de nen, després de la mort de la seva mare i l'assassinat del seu pare, pel mico femella Kala, no ha deixat mai de ser un dels personatges de ficció més populars a tot el món. Ho és gairebé des del moment de la seva primera aparició, l'any 1912, quan l'*All-Story Magazine* publicà, en el número d'octubre, sencera (*a book-complete in this issue*), la novel·la *Tarzan of the Apes. A Romance of the Jungle*. La signava, amb el seu nom de debò, Edgar Rice Burroughs (ERB), un escriptor novell de 37 anys que, de juliol a setembre d'aquell 1912, havia publicat, a la mateixa revista nord-americana, per capítols, i amb el pseudònim de Norman Bean, *Under the moons of Mars*, la seva primera obra i la primera de les onze novel·les que escriuria ambientades en un planeta Mart fantàstic. "No pensava que fos una història molt bona i dubtava que la pogués vendre", recordava ERB, l'any 1929, en l'article per al diari *The Washington Post* "How I wrote Tarzan books", sobre la primera novel·la del Rei de les Mones, escrita a les nits i a les vacances, i per la qual li van pagar 700 dòlars. Dos anys després, la novel·la era reeditada en tapa dura. Molt aviat se n'havien venut un milió d'exemplars. Tarzan començava a convertir-se en un dels personatges de ficció més importants de la indústria de l'entreteniment del segle XX. El febrer del 1913, coincidint amb la venda

de la segona novel·la de Tarzan (*The Return of Tarzan*, per 1.000 euros i després de dos sorprenents rebuigs editorials) i el naixement del seu tercer fill, ERB deixava la fàbrica de maquetes de fer punta als llapis en què havia treballat durant set anys. Emprenia l'aventura d'intentar guanyar-se la vida només amb allò que escrivia. Plenament reeixida.

Els productes amb Tarzan o els seus nombrosos imitadors (els "tarzànides") van ser molt abundants (i una bona font d'ingressos de la indústria de l'entreteniment i la cultura de masses, i tot un subgènere) fins a la dècada de 1970. El personatge ("tarzànides" inclosos) experimentà aleshores una davallada en popularitat, però mai ha arribat a desaparèixer de la indústria de l'entreteniment. Passen uns quants anys, com a màxim, i s'estrena una nova pel·lícula o una nova sèrie de Tarzan, sempre anunciada com una actualització o una reinterpretació del personatge. I això deixant de banda els lectors de les novel·les i els fans d'Edgar Rice Burroughs, que sempre hi són i són un planeta a part i amb lleis pròpies. Una prova de la renovada atenció sobre Tarzan és el llibre *El universo de Tarzan*, de Carlos Díaz Maroto i Vicente Díaz, publicat l'any passat amb la intenció que esdevingui l'obra de referència, en l'àmbit de la llengua castellana, de les adaptacions del personatge a la pantalla, gran i petita. És un volum de gairebé tres-centes pàgines amb "totes les pel·lícules, tots els actors, els serials, les sèries de televisió, els directors, les companyes de l'heroi, els seus enemics, els animals" i moltíssimes il·lustracions. Es complementa bé amb un volum sobre l'actor que més identifiquem amb el personatge: *Johnny Weismuller. Biografía. Vida y películas del mejor Tarzán de la pantalla*, de Juan A. Pedrero Santos. Un Tarzan que, per cert, no agradà gens ERB, que el trobava massa primitiu i molt allunyat de la personalitat amb què l'havia imaginat i que protagonitza les seves novel·les. L'any 2012 va sortir *Angagua!!! Cien años con Tarzán*, de Javo Rodríguez, volum que repassa novel·les, pel·lícules i sèries de televisió, obres teatrals, còmics i videojocs del personatge, i biografia del seu creador.

En el "retorn" de Tarzan també hi té a veure el fet que aquest 2023 és el centenari de l'Edgar Rice Burroughs Inc., l'empresa creada per l'escriptor per tal de pagar menys impostos i controlar els drets d'autor, i que entre 1931 i 1948 publicà tots els seus llibres. La companyia encara té la seu al ranxo Tarzana de la vall de San Fernando, Califòrnia (el passat 7 d'abril van fer una jornada de portes obertes) i encara és propietat dels descendents de l'escriptor, que han aprofitat l'aniversari per relançar-la: publicació de dos volums "òmnibus" amb les principals sèries de novel·les d'ERB, reedicions especials, nous còmics dels personatges i actes commemoratius diversos. Recordem que ERB, a més de ser un escriptor molt fecund i saber posar la seva imaginació al servei d'allò que demanava el públic del seu temps –bàsicament, històries de bon llegir per esbargir-se–, va ser un excel·lent empresari d'ell mateix i amb gran visió de futur. L'èxit de Tarzan coincideix amb l'adveniment dels

mitjans de comunicació de masses i la cultura de l'entreteniment, i ERB va voler rendibilitzar les seves creacions en tots els mitjans que fos possible. Això volia dir l'incipient cinema (mut), serials de ràdio (els guions dels quals ERB revisà personalment entre 1932 i 1934), còmics, discos, joguines, marxandatge. S'ha dit que alguns experts en màrqueting van advertir-lo que no ho fes, perquè cada mitjà competiria contra els altres i el públic se n'afartaria, però ERB no els va fer cas. I ho encertà totalment. I és de resultes d'aquesta decisió d'explotar el personatge de Tarzan en tots els mitjans i productes possibles que, des de bon començament, hi ha hagut col·leccionismes de Tarzan de moltes menes i àmbits. En comentarem alguns en aquesta sèrie d'articles que comencem.

El cànon en català

ERB va escriure vint-i-quatre novel·les de Tarzan, que constitueixen el cànon "tarzanià" oficial del personatge. Els exemplars de les primeres edicions d'aquests llibres tenen una cotització de quatre zeros o més als Estats Units, on hi ha veneració i bibliòfils d'ERB d'upa, i suposen una inversió semblant a la de les obres d'art. En català, ERB és segurament (i sorprenentment) l'escriptor de literatura popular menys editat, sobretot si tenim en compte els milions de llibres amb el seu nom que s'han venut i es continuen venent arreu del món. Només cal dir que la primera novel·la de la sèrie, *Tarzan of the Apes*, ha trigat 85 anys a ser traduïda a la nostra llengua: el 1997, Edicions de la Magrana publicava, com a número 135 de la col·lecció l'Esparver, més o menys juvenil, *Tarzan de les mones*, en traducció de Joan Mateu i Besançon i sense cap aparell promocional. Cal suposar que la migradesa de les vendes va fer que els editors no es veiessin amb cor ni de publicar-ne la continuació, *The Return of Tarzan*. El 2019, una misteriosa editorial Sunflower Press va posar al mercat una altra traducció d'aquest primer llibre, amb el títol *Tarzan dels simis*.

No obstant això, cal assenyalar, en el seu moment, la popularitat del personatge a Catalunya degué ser pariona a la de la resta dels països occidentals. Ho prova l'estrena, el 23 de gener de 1936, al Gran Teatre Espanyol de Barcelona, de l'espectacle de teatre musical per a infants *Tarzan de les mones*, amb llibret de Jordi Ca-

nigó i Salvador Bonavia (que eren la mateixa persona) i sense cap esment a ERB. El text s'havia publicat uns mesos abans, en el número 425 de la revista *La Escena Catalana*. No és una història de Tarzan, malgrat el títol. La protagonitza un pastisser enamorat dels primats, que fa mones de pasqua i a qui agrada veure pel·lícules de Tarzan (recordem que la primera amb l'actor Johnny Weismuller s'estrenà a l'Estat espanyol l'octubre de 1932).

Pel que fa a obres d'ERB al marge del cicle de Tarzan que hagin estat traduïdes al català, són ben poques i força tardanes. No hi ha constància de cap traducció d'ERB anterior a la Guerra Civil, i la primera que registra Antoni Munné-Jordà a l'exhaustiva *Bibliografia catalana de ciència-ficció i fantasia 1868-2021* no arriba fins a l'any 1993: *L'odissea bàrbara* (*Beyond thirty*, 1915, *The Lost Continent* en edicions posteriors), en traducció de Montserrat Canyameres, filla de l'escriptor terrassenc Ferran Canyameres, publicada per l'editorial Laertes. Curiosament, és una de les obres menys conegudes de Burroughs, pel fet que no va aparèixer en llibre fins a l'any 1957.

Les efímeres Edicions del Llàcer, de Mollerussa, van publicar, l'any 2009, en traducció d'Oriol Gordó i Casanovas, *Una princesa de Mart* (*Under the moons of Mars*, 1912, primera novel·la de la sèrie de John Carter a Barsoom, Mart) i *La terra que el temps oblidà* (*The land that Time forgot*, 1918), la primera novel·la de l'anomenada Trilogia de Caspak, ambientada en un "continent perdut" prop de l'Antàrtida que misteriosament conserva un clima tropical i fauna prehistòrica. A la darrera pàgina d'aquests dos llibres s'anuncien, com a "títols publicats i en preparació de l'autor", les novel·les segona i tercera d'ambdues sèries, que no han estat vistes per ningú. Tot fa pensar que no van passar per les premses i que l'aventura de publicar en català novel·les d'aventures d'ERB s'estroncà després d'aquests dos primers llibres; d'edició modesta, però força buscats pels "Burroughsferits", i que sorprenen els bibliòfils d'ERB forans quan saben de la seva existència.

El cànon en castellà

La història de les traduccions castellanes de Tarzan és més espessa i enrevessada. La primera edició va ser de l'editorial Gustavo Gili, que a la dècada de 1920 va treure onze números de la sèrie, tots traduïts per Emilio M. Martínez Amador. Aquests onze títols¹, Gustavo Gili els va anar reeditant, en diferents formats i portades (imprimint tant a Barcelona com a Buenos Aires, unes vegades indicant la data i altres vegades no) fins a la dècada de 1950, en què va posar les fotos dels actors Johnny Weismuller i Lex Baxter a les portades. Per la seva banda, el 1936, l'editorial Juventud publicà, a la col·lecció "La novela

¹ *Tarzán de los monos* (*Tarzan of the Apes*, publicació original en revista: 1912), *El regreso de Tarzán* (*The Return of Tarzan*, 1913), *Tarzán entre pigmeos* (*Tarzan and the Ant Men*, 1924), *El hijo de Tarzán* (*The Son of Tarzan*, 1915-1916), *Tarzán el indómito* (*Tarzan the Untamed*, 1919-1920), *Las fieras de Tarzán* (*The Beast of Tarzan*, 1914), *Tarzán en la selva* (*The Jungle Tales of Tarzan*, dotze històries curtes, 1916-1917), *Tarzán el terrible* (*Tarzan the Terrible*, 1921), *Tarzán y el león de oro* (*Tarzan and the Golden Lion*, 1922-1923) i *Tarzán el gran jeque* (*Tarzan Lord of the Jungle*, 1927-1928).

azul”, tres títols, *Tarzan y el hombre león*, *Tarzán triunfante* i *Tarzán en el centro de la tierra*, i, fora de col·lecció, *Tarzán y la ciudad del oro*, amb una curiosa portada tota vermella amb un dibuix de l'efígie d'ERB. Entre els darrers anys de finals de la dècada de 1940 i els darrers de la de 1950, a l'Argentina, l'editorial Tor, que havia estat fundada el 1906 per Joan Carles Torrendell (Palma, 1895-Buenos Aires, 1961), fill de l'escriptor Joan Torrendell i Escalas, publicà almenys setze novel·les de la sèrie original (i també d'altres novel·les de Tarzan que, encara que signades per Edgar Rice Burroughs, eren escrites per autors argentins, alguns d'origen català). Podrien existir més edicions de Tarzan en castellà, fetes a altres països hispano-americanos, però ara per ara no en tenim notícia².

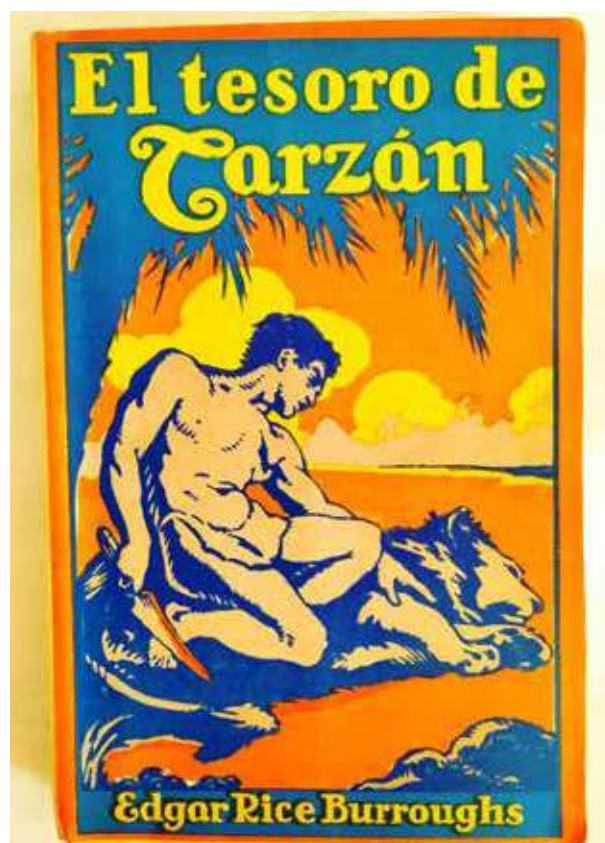

Entre 1972 i 1975, la divisió espanyola de l'editorial mexicana Novaro publicà les mateixes onze novel·les de Gustavo Gili, amb la mateixa traducció, i portades amb imatges de Tarzan extreïdes dels còmics de Bruce Hogart i Russ Manning. També del 1972 és una edició de *Tarzán y el imperio perdido* de l'editorial Juventud, que els anys 1994 i 1995, a la "Colección Universal", publicaria dos dels títols de 1936, *Tarzán en el centro de la tierra* i *Tarzán y el hombre león*, i la inèdita *Tarzán y la ciudad de oro* (amb pròleg de Carlos Saiz Cidoncha, eminent escriptor i historiador de la ciència-ficció). L'any 1981, l'editorial Montena de Madrid va publicar quatre novel·les, en tra-

ducció de Leopoldo Rodríguez Regueira: *Tarzán de los monos*, *El regreso de Tarzán*, *Las fieras de Tarzán* i *El hijo de Tarzán*.

L'abril de 1995, l'editorial Edhasa de Barcelona va emprendre el primer projecte de publicació en castellà de les vint-i-quatre novel·les de Tarzan, per ordre cronològic, començant per *Tarzán de los monos* i fent el cim, el gener de 2010, amb la sortida de la *Tarzán y los naufragos*. Quatre traductors diferents. Aquesta edició d'Edhasa, que tingué una tirada llarga i distribució als quioscs, i es troba sovint i molt bé de preu a les llibreries de vell, és a hores d'ara la més comunament comprada i llegida pels aficionats i interessats pel Tarzan literari. No obstant això, està sortint una nova edició (i traducció) de la sèrie, força recomanable. L'any 2017, l'editorial madrilenya Costas de Carcosa, especialitzada en "clàssics del pulp", va publicar *Tarzán de los simios*, la primera novel·la, en una edició amb apèndix, bibliografies, les il·lustracions de l'*All-Story Magazine* i un mapa del territori en què es desenvolupen les aventures del personatge. La bona acollida ha fet possible la publicació posterior d'*El regreso de Tarzán* i *Tarzán en el centro de la tierra*, també amb les il·lustracions originals i apèndix. D'ençà de la dècada de 1990, *Tarzan of the Apes* ha tingut almenys unes altres tres edicions en castellà (Nórdica Libros, El País Libros i Círculo de Lectores).

Deixem per al pròxim butlletí el tema de les novel·les apòcrifes de Tarzan (una jungla densa i en bona part encara impenetrable i amb molts territoris per cartografiar), que van proliferar especialment a l'Argentina i el Pròxim Orient, els discos, els còmics, els fanzins, les edicions de pel·lícules i, si s'escau, el col·leccionisme d'altres "tarzànides". Ungawa.

² Per resoldre els dubtes que tenia sobre les traduccions castellanes de Tarzan, he consultat el web tarzan.marionabayona.com, possiblement la millor font d'informació sobre el personatge en llengua castellana, i una autèntica cova del tresor d'informacions i imatges. Mariano Bayona va crear aquest web en homenatge i memòria de la seva esposa, Dolores Cabrera Guillén. Tots dos van ser grans lectors i grans col·leccionistes de Tarzan.

Antigalles a les pantalles

per Tina Vallès (Vilaweb 29.9.2022)

Els llibreters de vell hi han sigut sempre i s'ocupen dels llibres quan la resta ja ens en despreocupem, quan ja ningú no els vol: no es mereixerien una secció en algun raconet dels mitjans?

Estesa de lloms de la Biblioteca Selecta en una parada del Mercat de Sant Antoni a Barcelona

"He imaginat un programa de tele. No m'havia passat mai. No crec que em torni a passar. No hi tinc nas, jo. Va ser arran d'una conversa amb una paradista del Mercat de Sant Antoni, diumenge passat, quan la ciutat celebrava la seva festa major. Parlàvem de la 71a Fira del Llibre d'Ocasió, Antic i Modern, que es fa al passeig de Gràcia del 16 de setembre al 2 d'octubre (encara hi sou a temps!). Potser no us n'heu assabentat, que la feien, tot i que ja vagin per la setanta-unena edició: és que al Telenotícies, m'ho va dir la paradista, li van dedicar trenta segons i sembla que les autoritats locals i derivats tampoc hi han tret el cap –però altres tipus d'autoritats sí, per sort. Quina vergonya i quina tristesa sentir-li dir això. Se'm va quedar a dins. I la imaginació hi va fer la resta.

Potser dir que he imaginat un programa de tele seria exagerat, però una secció, per què no? Fins i tot a la ràdio, si convé, tot i que el factor visual seria important, i l'hauríem de resoldre amb el suport de les xarxes. M'embalo només de pensar-hi. Una secció dedicada al llibre antic, i, qui diu antic, diu de fons. Ara, que si en el darrer trimestre de l'any parles d'un llibre publicat al maig d'enguany ja sembla que vagis a contracorrent, què us semblaria una secció on es parlés de novel·les del 2010..., del 1995..., del 1982..., del 1975... i cap enrere? Perquè no ens ho hem llegit tot, catalans, i heu de saber que no hi ha cap mal a llegir i recomanar, i fins i tot res-se-nyar, un llibre de fa dotze, vint-i-set o setanta-quatre anys. I si la ressenya us fa venir ganes de llegir, les parades del Mercat de Sant Antoni i les llibreries de vell són plenes d'exemplars orfes que us esperen, i, si no, alto a què us diré: hi ha una cosa que es diu biblioteca.

A més, addictes com som a l'anècdota i al fetitxisme per guanyar clics, imagineu una secció (o subsecció, que m'estic embulant i continuo somiant el programa sencer) sobre llibres dedicats? No parlo només de dedicatòries de l'estil "a la mare en el dia del seu sant", sinó de llibres dedicats pel mateix autor a un altre autor, per exemple; se n'han trobat a cabassos! O dedicatòries d'autors que sembla que amaguin tota una història al darrere; no em digueu que no imagineu el periodista de torn elucubrant sobre què deu voler dir cada frase de l'escrit i el presentador i els altres col·laboradors engrescant-se a posar-hi més pa que formatge? I mentrestant un enviat especial a cal llibreter de vell que va vendre la peça, perquè miri de recordar d'on va sortir, com li va arribar a la botiga o a la parada. Soc l'única que m'engresco amb això?

Fins i tot es pot fer un reportatge sobre com es buida un pis de llibres i es destrien quins es poden vendre i quins no. O es pot acompanyar un comprador en un dia de mercat i que ens vagi explicant què busca, què troba. O fer una entrevista a un autor davant dels exemplars del seu últim llibre rebaixats a tres euros dos anys després d'haver sortit al mercat (i qui diu dos anys diu dues setmanes, que hi ha novetats que es pot dir que arriben alhora al mercat "nou" i al "vell"; no us vindria de gust analitzar-ho amb la càmera a la mà?). O investigar quan apareix una remesa d'aquelles estranyes, com un cop que en una parada del mercat hi havia un munt de llibres d'Espinàs i no em

vaig atrevir a preguntar d'on havien sortit, perquè no sabia què em faria més pena, si imaginar el lector d'Espinàs al tanatori i els fills buidant-ne les prestatgeries o imaginar-lo viu i decidint que allò ja no li interessava... Oh, i caldria dedicar un espai a les troballes de dins dels llibres: postals, llistes de la compra, bitllets de tren i metro de l'any de la picor, escrits als marges, subratllats... Tot això, ben explicat, podria tenir tant de ganxo! O no us heu entretingut mai en una caixa de postals escrites del mercat? Ho recomano a novel·listes sense idees!

I deixant de banda la pantalla i la idea de programa (o secció!) que no em comprarà ningú, digueu-me si hi ha res de més ecològic, dins del gremi del llibre, que les llibreries de vell, de segona mà. Ara que tothom s'apunta a ser verd i a practicar l'ecoblanqueig amb unes galtes d'escàndol, com és que no traïem profit d'això que tenim tant a l'abast de la mà? Ara que anem tan justos de tot –els uns de quartos, els altres de paper...–, i si dediquem temps i esforç als llibres ja fets? I si ens desempalleguem una mica de la dictadura de la novetat i ens dediquem a parlar de llibres, a promoure llibres, a fer que la gent llegeixi llibres encara que no hagin estat impresos el 2022?

Ara que cada cap de setmana hi ha una fira de llibres en algun poble dels Països Catalans, i si hi afegim parades d'exemplars de segona mà? O és que no heu vist la gernació que hi ha cada diumenge al voltant del Mercat del Llibre de Sant Antoni? Que no podríem, per exemple, fer recitals de poesia de reculls antics? Que no podríem, posem per cas, fer ressenyes de llibres vells (per aquí ja ho hem fet en alguna ocasió)? Que potser penseu que això no afavoriria tot el gremi? Al passeig de Gràcia, entre el 16 de setembre i el 2 d'octubre, s'hi venen llibres i hi va gent que llegeix. Llibres i gent que llegeix, és això, no?

Aquest setembre que diuen que s'ha publicat més que mai (els que podeu, comproveu-ne les xifres), aquest setembre que les novetats no han arribat a tot arreu a temps ("A temps"! Ens hem tornat bojos!), potser seria el moment de fer un lloc als mitjans per als llibres en un sentit més ampli, o sigui, en tot el seu sentit. Perquè ara que ja hem comprovat que si editorials i llibreries fan comboi els llibres arriben més lluny i els lectors hi surten guanyant, ara que les editorials també han començat a entendre que les biblioteques són còmplices indispensables en la cadena del llibre, per què no hi afegim el Gremi de Llibreters de Vell, a l'equació? Hi han sigut sempre i s'ocupen dels llibres quan la resta ja ens en despreocupem, quan ja ningú no els vol: no es mereixerien una secció en algun raconet dels mitjans? No em digueu que no! Antigalles a les pantalles, jo ho veig!

Botiga del col·leccionista

Cartells del Carnestoltes de Terrassa, 13a sèrie, 12 sobrets en color, 2,5€

- Auques
- Ed. limitades i numerades: 3€
- Festa Major de Terrassa 1929
- XI Fira Modernista de Terrassa
- A toc de pito de Jacint Morera
- Col·leccionistes de Terrassa
- Auca de Feliu Formosa
- Auca de Salvador Alavedra Invers
- Calendars de butxaca
- Sèries de 8 unitats: 3€
- 2013, dibuixos d'A. Sebastià i Querol
- 2014, dibuixos de Pere Prat i Rius
- Catàlegs d'exposicions 3€
- Papers de Guerra
- El Petit Príncep
- Cotxes Scalextric, un món de col·leccionisme
- Els Goigs de Terrassa
- Herois de paper
- El món de les auques
- El Petit Príncep
- DVD en llenguatge de signes català: 5€ - **exhaurit**
- Medal·lística
- Disposem de medalles commemoratives de ben diversos esdeveniments i personalitats. Preu a convenir.
- Monedes de Terrassa Facsímils
- Augmentat del senyal de Terrassa incús i anepígraf, estampat el 1472, a la guerra dels Remences: 10€
- Augmentats dels sisens d'aram encunyats a la Universitat forana de Terrassa durant la guerra dels segadors (1640-1652): 10€

Vinyetes

- Col·lecció de 32 vinyetes nacionalistes: 5€

Goigs

- Sta. Maria d'Ègara 2013: 1€
- St. Jordi 2014: 1€
- St. Pere, St. Miquel i Sta. Maria d'Ègara 2014, ed. commemorativa i numerada 4 pàg: 5€
- Identitat de Catalunya: 1€
- St. Fiacre: 1€
- Als Patriotes Catalans 2017: 1€
- Als Patriotes Catalans 2018: 1€
- Als Patriotes Catalans 2019: 1€

Pins de l'Associació

- 40è aniversari amb escut i corona: 1,50€
- Logo 2005-06 coure: 1,50€
- Logo 2005-06 platejat: 1,50€

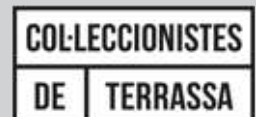
Punts de llibre

- Sèries de 7 unitats: 3 € cadascuna
- Xemeneies de Terrassa, 1a sèrie - **exhaurit**
- Capgrossos de Terrassa, 2a sèrie
- Capgrossos de Terrassa, 3a sèrie
- Capgrossos de Terrassa, 4a sèrie
- Capgrossos de Terrassa, 5a sèrie
- Capgrossos de Terrassa, 6a sèrie
- Capgrossos de Terrassa, 7a sèrie
- Capgrossos de Terrassa, 9a sèrie
- Preu especial les 7 sèries dels Capgrossos de Terrassa: 18€
- Teixits Modernistes, 8a sèrie
- Dissenys Modernistes, 10a sèrie
- 40 anys Minyons de Terrassa, 11a sèrie
- Automotors elèctrics, 12a sèrie

Sobrets de sucre

- Sèries de 6 unitats: 0,5€
- Masies de Terrassa, dibuixos de Montserrat Font, 1a sèrie - **exhaurit**
- Parc de Vallparadís de Terrassa, fotografies de M. Paraira, 2a sèrie
- A toc de pito, dibuixos de Jacint Morera, 3a sèrie - **exhaurit**
- Fira Modernista de Terrassa del 2016, 4a sèrie, 12 sobrets color: 2 €
- Festival Jazz Terrassa, 5a sèrie, 12 sobrets color 2€ - **exhaurit**
- Festival Jazz Terrassa, 6a sèrie, 12 sobrets color 2€ - **exhaurit**
- Festival Jazz Terrassa, 7a sèrie, 12 sobrets color 2,5 € - **exhaurit**
- 40 anys Minyons de Terrassa, 8a sèrie, 12 sobrets color 2,5€
- Premis d'Honor de les Lletres Catalanes (1969-1993), 9a sèrie, 25 sobrets en color, 5€
- Premis d'Honor de les Lletres Catalanes (1994-2018), 10a sèrie, 25 sobrets en color, 5€
- Cartells del Carnestoltes de Terrassa, 11a sèrie, 12 sobrets en color, 2,5€
- Cartells del Carnestoltes de Terrassa, 12a sèrie, 12 sobrets en color, 2,5€

En venda a la seu social, a la Fira-Mercat a la plaça de Ricard Camí, els dissabtes de 10 a 14h. Per correu electrònic a coleccionistes-terrassa@gmail.com i a la seu de Col·leccionistes de Terrassa.

Agenda

E exposició
C conferència
T trobada

F fira, mercat d'intercanvi
I intercanvi sobrets sucre
RJ reunió de junta

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
2023				1	2 F	3
4	5	6 T	7	8 T	9 F	10
11	12	13 T	14	15 T	16 F	17
18	19	20 T RJ	21	22 T	23 F	24
25	26	27 T	28	29 T	30 F	1
2	3	4 T	5	6 T	7 I	8
9	10	11 T	12	13	14 F	15
16	17 RJ	18 T	19	20 T E	21 F	22
23	24	25 T E	25 Inauguració Exposició	26 T E	27 F	28
29	30	1 T E	2	3 T E	4 F	5
6	7	8 T E	9	10 T E	11 F	12
13	14 RJ	15 T E	16	17 T E	18 F	19
20	21	22 T E	23	24 T E	25 F	26
27	28	29 T E	30	1	2 F	3
4	5	6 T E	7	8 T E	9 F	10
11	12	13 T E RJ	14	15 T E Cicle de Nadal	16 F	17
18	19	20 T E	21	22 T E	23 F	24
25	26	27	28	29	30 F	31

Fires, mercats i trobades

www.eltroc.org

Fira-mercat d'intercanvi

Promoció del col·leccionisme i antiguitats

Tots els dissabtes de 10 a 14 h a la rambla d'Ègara de Terrassa.

Intercanvi sobrets de sucre

Periòdicament fem intercanvis a la seu social de l'Associació de 10 a 13.30h.

Accés pel carrer Torres Garcia s/n Centre Cultural Terrassa.

Seu social

Oberta els dimecres, dijous i divendres no festius de 18 a 20 h.

El mes d'agost no hi ha activitats.

Venc/canvio/ dono/busco/ compro/...

Aquesta secció és gentilmente oberta als vostres anuncis breus, envieu-ne el text a coleccionistesterrassa@gmail.com

Objectes en liquidació de l'Associació:

- Màquina portàtil d'escriure Olivetti Lettera 25 amb maleta, en bon estat, 25 €
- Tapes d'àlbums segells Unicef, d'Espanya, de diversos països amb anelles, a 1 €.
- Jocs de fulls nous d'Espanya, anys 1975/1979, 1971/1981, 1981. Donació estimativa.
- Catàlegs Yvert et Tellier anys 80, 1€ cadascun.
- Clauers de Terrassa, 2 x 1 €.
- Clauers d'arreu, 4 x 1 €.
- Milers de fulls de Loteria Nacional de España.
- Àlbums de segells de ben diversos països: Cuba amb milers de segells, 40 €.
- Àfrica amb milers de segells, 25 €.

Encenedors

Amador Magdaleno, 931 198 979

Joguets de llauana i tren de "escala 0" (tipus Payà)

Josep Valls, 648 920 279

Plaques de cava

Intercanvi i/o compra

Jaume Bou, 639 374 919

Sobrets de sucre

Miquel Paraira

690 665 392 / 937 855 565

mparaira@yahoo.com

Goigs

Intercanvi i/o compra

Francesc Comellas, 609 935 713

Punts de llibre

Antoni Antolí, 617 251 811 intercanvi

L'Associació de Col·leccionistes de Terrassa no es fa responsable dels punts de vista expressats en els articles signats pels seus autors ni els comparteix necessàriament. Alhora, recomana i n'autoritza la seva difusió sempre que se n'indiqui la procedència. Seguint el compliment de la LO 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal, l'informem que les seves dades personals de què disposem estan incorporades a un fitxer amb la finalitat de permetre la gestió social de l'associació amb els seus socis. Aquest fitxer, de titularitat i responsabilitat de l'Associació, pren totes les mesures necessàries per garantir la seguretat i confidencialitat. Li comuniquem el seu dret a accedir, rectificar, oposar-se, i si escau, cancel·lar les seves dades personals del fitxer del qual som responsables mitjançant un correu adreçat a coleccionistesterrassa@gmail.com, o per correu postal a la nostra seu social. L'opinió de l'Associació no coincideix necessàriament amb la dels articles firmats.

Publicació periòdica informativa de l'Associació

de Col·leccionistes de Terrassa

Rambla d'Ègara, 340 - Centre Cultural

Terrassa 08221 Terrassa

GPS: X 415897 Y 4539238

Cel: coleccionistesterrassa@gmail.com

Dipòsit legal B-28609-2011

ISSN 2014-3265 / ISSN Internet 2014-587X